

**ZAGREBAČKA
BURZA**

Zagreb Stock Exchange

IZJAVA O REFERENTNOJ VRIJEDNOSTI

CROBEX OBITELJ REFERENTNIH VRIJEDNOSTI

(CROBEX[®], CROBEXtr[®], CROBEX10[®], CROBEX10tr[®] i CROBEXprime[®])

Listopad 2020

Zagrebačka burza d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ivana Lučića 2a/22 daje ovu Izjavu o referentnoj vrijednosti kao administrator za CROBEX obitelj referentnih vrijednosti koja uključuje indekse CROBEX®, CROBEXtr®, CROBEX10®, CROBEX10tr® i CROBEXprime®. Ova Izjava o referentnoj vrijednosti daje se zbog ispunjavanja zahtjeva propisanih Uredbom (EU) 2016/1011 Europskog Parlamenta i Vijeća o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 i pripadajućih regulatornih tehničkih standarda.

Ovu Izjavu o referentnoj vrijednosti treba čitati zajedno s odlukama Zagrebačke burze d.d. o izračunu svake pojedine referentne vrijednosti i drugim povezanim politikama i dokumentima koji uređuju pružanje referentnih vrijednosti. Navedeni dokumenti napisani su u kurzivu u slučajevima kad se ova Izjava o referentnoj vrijednosti poziva na njih i dostupni su na internetskim stranicama Zagrebačke burze d.d. (<https://zse.hr/>).

Na temelju članka 27. Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog Parlamenta i Vijeća o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 i u skladu s odredbama Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2018/1643 od 13. srpnja 2018. o dopuni Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se dodatno određuju sadržaj izjave o referentnoj vrijednosti koju objavljuje administrator referentne vrijednosti i slučajevi u kojima je potrebno ažuriranje te izjave, društvo Zagrebačka burza d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ivana Lučića 2a/22, zastupano po Ivani Gažić, predsjednici Uprave, i Tomislavu Gračanu, članu Uprave, dana 20. prosinca 2019. g. donosi sljedeću

IZJAVU O REFERENTNOJ VRIJEDNOSTI

1 Opće informacije (DR čl.1(1)(a) do (d) i čl.2)

Datum objave izjave 20.12.2019.

Datum posljednjeg ažuriranja izjave 08.10.2020.

Referentne vrijednosti koje ulaze u obitelj referentnih vrijednosti i njihove ISIN oznake Zagrebačka burza d.d. je administrator za CROBEX obitelj referentnih vrijednosti koja uključuje sljedeće indekse:

Indeks	XETRA Simbol	ISIN
CROBEX	CBX	HRZB00ICBEX6
CROBEX10	CBX10	HRZB00ICBE11
CROBEX10tr	C10TR	HRZB00ICB103
CROBEXtr	CBXTR	HRZB00ICBTR6
CROBEXprime	CBXPR	HRZB00ICBPR4

Doprinos ulaznih podataka Burza ne određuje referentnu vrijednost na temelju doprinosa ulaznih podataka. Upućujemo na odjeljak 6. ove Izjave za detalje u vezi ulaznih podataka.

Kvalifikacija obitelji referentnih vrijednosti Indeksi iz CROBEX obitelji referentnih vrijednosti su **referentne vrijednosti na temelju reguliranih podataka**.

Ulazni podaci za izračun indeksa su cijene koje su dobivene na temelju transakcija zaključenih na uređenom tržištu kojim upravlja Zagrebačka burza d.d., putem XETRA T7 trgovinske platforme.

U smislu odredbe čl.3(1)(24)(a) BMR, navedeni indeksi su referentne vrijednosti na temelju reguliranih podataka što znači da su utvrđeni primjenom formule koja obuhvaća ulazne podatke doprinesene u cijelosti i izravno iz mjesta trgovanja kako je definirano u članku 4(1)(24) Direktive 2014/65/EU.

Svi indeksi su **neznačajne referentne vrijednosti** prema pragovima određenim u čl.3(1)(27) BMR.

2 Definicija ključnih izraza (BMR čl.27(2)(a))

Administrator - fizička ili pravna osoba koja ima kontrolu nad pružanjem referentne vrijednosti.

BMR u ovom dokumentu znači Uredbu (EU) 2016/1011 Europskog Parlamenta i Vijeća o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014.

Burza – Zagrebačka burza d.d.

DR u ovom dokumentu znači Delegiranu uredbu Komisije (EU) 2018/1643 od 13. srpnja 2018. o dopuni Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se dodatno određuju sadržaj izjave o referentnoj vrijednosti koju objavljuje administrator referentne vrijednosti i slučajevi u kojima je potrebno ažuriranje te izjave.

Indeks znači svaka brojka:

(a) koja je objavljena ili dostupna javnosti;

(b) koja se redovito utvrđuje:

- i. u cijelosti ili djelomično primjenom formule, ili nekom drugom metodom izračuna, ili procjenom;
- i
- ii. na osnovi vrijednosti jedne ili više vrsta vezane imovine, ili cijena, uključujući procijenjene cijene, stvarnih ili procijenjenih kamatnih stopa, ponuda i obvezujućih ponuda ili drugih vrijednosti ili pregleda.

Odbor za indekse je tijelo Burze koje operativno provodi periodične revizije indeksa i obavlja druge poslove iz svoje nadležnosti u vezi pružanja referentne vrijednosti sukladno odredbama Uredbe (EU) 2016/1011, a čiji sastav i rad je reguliran Poslovníkom o radu Odbora za indekse.

Odbor za nadzor referentnih vrijednosti je tijelo Burze koje obavlja funkciju nadzora svih aspekata pružanja referentnih vrijednosti sukladno odredbama Uredbe (EU) 2016/1011, a čiji sastav i rad je reguliran Poslovníkom o radu Odbora za nadzor referentnih vrijednosti.

Neznačajna referentna vrijednost - referentna vrijednost koja ne ispunjava uvjete utvrđene u članku 20. stavku 1. i članku 24. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/1011.

Referentna vrijednost znači svaki indeks koji se koristi kao osnova za utvrđivanje iznosa koji se plaća na temelju financijskog instrumenta ili financijskog ugovora, ili vrijednosti financijskog instrumenta, ili za mjerenje uspješnosti investicijskog fonda s ciljem praćenja povrata takvog indeksa ili utvrđivanja dodjele sredstava portfelja ili izračuna naknada za uspješnost.

3 Gospodarska stvarnost koja se mjeri i njezine geografske granice (BMR čl.27(1)(a) i DR čl.2(a) i (b))

CROBEX obitelj referentnih vrijednosti konstruirana je tako da mjeri kretanje cijena hrvatskih kompanija koje su uvrštene na uređeno tržište kojim upravlja Burza.

Sve referentne vrijednosti sastavljene su od dionica odabranih prema unaprijed propisanim kriterijima. Kriteriji za odabir sastavnica svakog indeksa unutar CROBEX obitelji referentne vrijednosti i njihove težine definirani su odlukama o izračunu svakog pojedinog indeksa. Odluke o izračunu indeksa objavljene su na internetskim stranicama Burze: <https://zse.hr/hr/burzovni-indeksi/38>.

Svi indeksi se računaju u HRK.

Svaki od indeksa iz CROBEX obitelji referentnih vrijednosti mjeri kretanje cijene dionica iz različitih segmenata uređenog tržišta:

CROBEX®, dionički indeks, ISIN: HRZB00ICBEX6 je prvi dionički indeks kojeg je Burza počela računati dana 3. rujna 1997. godine. Radi se o cjenovnom indeksu (eng. price indeks) u kojem je težina svake dionice određena sukladno njezinoj free float tržišnoj kapitalizaciji. U sastav indeksa ulaze najlikvidnije dionice s najvećom tržišnom kapitalizacijom, uz ograničenje težine pojedine dionice na 10%. Bazna vrijednost je 1.000 bodova, a bazni datum 1. srpnja 1997. godine. CROBEX se računa u HRK i distribuira u stvarnom vremenu, kontinuirano tijekom trgovine.

CROBEX10®, dionički indeks, ISIN: HRZB00ICBE11 uključuje 10 dionica iz sastava indeksa CROBEX s najvećom free-float tržišnom kapitalizacijom i prometom. Bazna vrijednost iznosi 1.000 bodova na dan 31. srpnja 2009. Radi se o cjenovnom indeksu (eng. price indeks) u kojem je težina svake dionice određena sukladno njezinoj free float tržišnoj kapitalizaciji i ograničena na 20% kako bi se izbjegao prevladavajući utjecaj dionica s velikom kapitalizacijom. Računa se od 7. rujna 2009. godine. CROBEX10 se računa u HRK i distribuira u stvarnom vremenu, kontinuirano tijekom trgovine.

CROBEX10tr®, dionički indeks, ISIN: HRZB00ICB103 je indeks ukupnog prinosa (eng. total return index) koji u izračun uzima i prinos od isplate dividende dionica u njegovom sastavu. CROBEX10tr® ima isti sastav kao i indeks CROBEX10®, a počeo se računati dana 15. srpnja 2020. godine. Težina svake dionice određena je sukladno njezinoj free float tržišnoj kapitalizaciji i ograničena na 20%. Bazna vrijednost indeksa CROBEX10tr® iznosi 1.000,00 bodova na dan 29. svibnja 2020. godine. CROBEX10tr® se računa u HRK i distribuira u stvarnom vremenu, kontinuirano tijekom trgovine.

CROBEXtr®, dionički indeks, ISIN: HRZB00ICBTR6 je indeks ukupnog prinosa (eng. total return index) koji u izračun uzima i prinos od isplate dividende dionica u njegovom sastavu. CROBEXtr® ima isti sastav kao i indeks CROBEX®, a počeo se računati dana 24. veljače 2014. godine. Težina svake dionice određena je sukladno njezinoj free float tržišnoj kapitalizaciji i ograničena na 10%. Bazna vrijednost indeksa CROBEXtr® iznosi 1.000,00 bodova na dan 21. veljače 2014. godine. CROBEXtr® se računa u HRK i distribuira u stvarnom vremenu, kontinuirano tijekom trgovine.

CROBEXprime®, dionički indeks, ISIN: HRZB00ICBPR4 je indeks ukupnog prinosa (eng. total return index) koji u obzir uzima i dividende te u kojem je težina svake dionice određena sukladno njezinoj free float tržišnoj kapitalizaciji. U sastavu indeksa ulaze sve dionice uvrštene u Vodeće tržište kojim upravlja Burza, uz ograničenje težine pojedine dionice na 30%. Bazna vrijednost indeksa je 1.000 bodova, a

bazni datum 28. prosinca 2018. godine. CROBEXprime® računa se od dana 18. veljače 2019. godine. Valuta izračuna je HRK, a indeks se distribuira u stvarnom vremenu, kontinuirano tijekom trgovine.

4 Primjena diskrecijskih prava (BMR čl.27(1)(b) i čl.27(2)(d))

Indeksi iz CROBEX obitelji referentnih vrijednosti su referentne vrijednosti na temelju reguliranih podataka i njihov izračun zasniva se isključivo na cijenama koje su dobivene na temelju transakcija zaključenih na uređenom tržištu kojim upravlja Burza.

Odabir dionica koje će biti uključene u sastav indeksa temelji se na kvantitativnim kriterijima unaprijed određenim u odluci o izračunu pojedinog indeksa. O konačnom sastavu indeksa odlučuje Odbor za indekse čiji sastav, odgovornosti i ovlasti te način rada i odlučivanja regulira dokument *Poslovnik o radu Odbora za indekse* koji je dostupan na internetskim stranicama Burze: <https://zse.hr/hr/indeksi-551/551>.

Iznimno, Odbor za indekse može koristiti diskrecijsko pravo u sljedećim slučajevima:

- U slučaju nastupa korporativnih akcija Odbor za indekse može odlučiti provesti prilagođavanje indeksa na način drugačiji od opisanog u metodologiji izračuna pojedinog indeksa, ako smatra da je drugačiji način prilagodbe primjereniji okolnostima koje su nastupile.
- Ako su u trenutku provođenja revizije objavljene informacije koje mogu imati utjecaj na uvrštenje pojedine dionice (npr. povlačenje s uvrštenja na uređenom tržištu, postupak preuzimanja dioničkog društva, predstojeće statusne promjene izdavatelja i sl.), Odbor za indekse može odlučiti da dionicu ne uključi odnosno da dionicu isključi iz sastava indeksa.
- Odbor za indekse može odlučiti da zadrži određenu dionicu u sastavu indeksa, neovisno o tome što dionica ne ispunjava kvantitativne kriterije za ostanak u indeksu navedene u metodologiji izračuna pojedinog indeksa, ako procjeni da primjena samo kvantitativnih kriterija može utjecati na interese sudionika tržišta kapitala ili reprezentativnost indeksa. Odbor za indekse ne može iskoristiti ovo pravo u dvije uzastopne revizije za istu dionicu.

5 Preispitivanje, promjena i prestanak referentne vrijednosti (BMR čl.27(1)(c) i (d) i čl.27(2)(b), DR čl.1(5))

5.1 Metodologija

Težina svake dionice u sastavu indeksa uključenih u CROBEX obitelj referentnih vrijednosti određena je sukladno njezinoj free float tržišnoj kapitalizaciji. Indeksi CROBEX® i CROBEX10® su cjenovni indeksi (eng. price index) koji u izračun uzimaju samo promjene cijena sastavnica indeksa. Indeksi CROBEXtr®, CROBEX10tr® i CROBEXprime® su indeksi ukupnog prinosa (eng. total return index) koji u izračun uzimaju i dividendni prinos dionica u njegovom sastavu.

Glavni kriterij za odabir dionica u sastav indeksa uključenih u CROBEX obitelj referentnih vrijednosti je njihova likvidnost kako bi što točnije odražavali gospodarsku stvarnost koja se njima mjeri i kao što je to navedeno u odjeljku 3. ove Izjave.

Referentne vrijednosti određuju se temeljem matematičkih formula opisanih u odlukama o izračunu svakog pojedinog indeksa. Odluke o izračunu indeksa objavljene su na internetskim stranicama Burze: <https://zse.hr/hr/burzovni-indeksi/38>.

5.2 Preispitivanje i promjena referentne vrijednosti

Metodologija izračuna indeksa podložna je preispitivanju u slučaju kada nema dovoljno prihvatljivih dionica dostupnih za uključivanje u indeks odnosno kada je likvidnost na odnosnom tržištu nedostatna.

Kako bi se osigurala reprezentativnost indeksa iz CROBEX obitelji referentnih vrijednosti, Odbor za nadzor referentnih vrijednosti provodi unutarnje preispitivanje metodologije jednom godišnje.

Burza ima pravo promijeniti metodologiju za pojedini indeks. S obzirom da svaka takva promjena metodologije utječe na dionike i korisnike indeksa, Burza propisuje postupke kojih se treba pridržavati pri promjeni metodologije koja se odnosi na referentnu vrijednost, uključujući potrebu za javnim savjetovanjem, kako bi korisnici i dionici mogli poduzeti potrebne mjere radi tih promjena ili kako bi mogli obavijestiti Burzu ako imaju dvojbe zbog tih promjena.

Javno savjetovanje se otvara u slučaju kada se radi o bitnim promjenama metodologije npr. promjene formule za izračun indeksa, promjena kriterija za odabir dionica u sastav indeksa, promjene frekvencije provođenja revizije i dr. Prijedlog izmjena metodologije i kratko obrazloženje takvih promjena odnosno pojašnjenje razloga ili svrhe koja se nastoji postići izmjenom metodologije, objavljuje se na internetskim stranicama Burze. Javno savjetovanje u pravilu traje do 30 dana.

Nakon razmatranja primljenih primjedbi i komentara zainteresiranih osoba na prijedlog izmjena metodologije, Odbor za indekse izrađuje izvješće o provedenom savjetovanju koje se javno objavljuje putem internetske stranice Burze.

Konačni tekst nove metodologije izrađuje Odbor za indekse. Odobrenje izmjene metodologije daje Uprava Burze.

5.3 Prestanak referentne vrijednosti

Budući da prestanak pružanja referentne vrijednosti može izazvati prestanak ili nemogućnost provedbe financijskih instrumenata ili financijskih ugovora i tako se može nanijeti šteta ulagateljima, Burza je uvela postupke koje poduzima u slučaju prestanka računanja referentne vrijednosti.

Prijedlog za prestanak računanja referentne vrijednosti daje Odbor za indekse, a razlozi mogu biti sljedeći:

- nedovoljan broj prihvatljivih dionica dostupnih za uključivanje;
- referentna vrijednost više ne služi svojoj svrsi ili nije reprezentativna;
- nedovoljna potražnja za referentnom vrijednošću koja bi opravdala nastavak njezinog računanja;
- promjene pravne regulative.

Radnje i aktivnosti koje Burza poduzima prilikom donošenja odluke o prestanku referentne vrijednosti opisane su u dokumentu *Priručnik za indekse* koji je dostupan na internetskim stranicama Burze: <https://zse.hr/hr/indeksi-551/551>.

O prestanku računanja referentne vrijednosti Burza obavještava korisnike referentne vrijednosti i javnost putem svojih internetskih stranica (najmanje tri mjeseca prije predloženog datuma prestanka ako je moguće).

Prijedlog za prestanak računanja referentne vrijednosti odobrava Odbor za nadzor referentnih vrijednosti, a odluku o prestanku računanja referentne vrijednosti donosi Uprava Burze.

6 Ulazni podaci (BMR čl.27(2)(c))

Ulazni podaci za izračun indeksa uključenih u CROBEX obitelj referentnih vrijednosti su cijene koje su dobivene na temelju transakcija zaključenih na uređenom tržištu kojim upravlja Burza, putem XETRA T7 trgovinske platforme. U smislu odredbi čl.3(1)(24) Uredbe (EU) br. 2016/1011, indeksi uključeni u CROBEX obitelj referentnih vrijednosti su referentne vrijednosti na temelju reguliranih podataka odnosno iste su utvrđene primjenom formule koja obuhvaća ulazne podatke doprinesene u cijelosti i izravno iz mjesta trgovanja kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 24. Direktive 2014/65/EU.

Za provođenje revizije indeksa zadužen je Odbor za indekse koji donosi odluku o broju dionica koje će biti uključene u indeks, o uključanju odnosno isključenju pojedine dionice iz indeksa i promjeni težine pojedine dionice u sastavu indeksa.

Revizija indeksa može biti redovna i izvanredna. Redovna revizija indeksa uključenih u CROBEX obitelj referentnih vrijednosti obavlja se dva puta godišnje. Sve promjene u sastavu indeksa objavljuju se javnosti putem internetskih stranica Burze.

U slučaju nastupa izvanrednih događaja koji mogu utjecati na reprezentativnost indeksa uključenih u CROBEX obitelj referentnih vrijednosti, Odbor za indekse može izvršiti izvanrednu reviziju indeksa.

7 Utvrđivanje referentnih vrijednosti u izvanrednim situacijama (BMR čl.27(2)(e) i (g) i DR čl.1(3)(c))

Izvanredne situacije su situacije kada zbog tržišnih poremećaja, tehničkih problema na sustavu ugovorenog pružatelja usluge izračuna indeksa ili više sile trenutni izračun indeksa nije ispravan ili se ne može izvršiti ispravno.

Primjeri događaja koje Burza može smatrati tržišnim poremećajem su prestanak ili privremena obustava trgovanja većinom dionica u sastavu indeksa; poremećaji trgovanja (prekid ili drugo ograničenje trgovanja zbog prelaska limita promjene cijene, npr. pad vrijednosti indeksa CROBEX® za 10% i više u odnosu na zadnju vrijednost prethodnoga trgovinskog dana); prekid suradnje sa drugom ugovornom stranom (npr. događaj koji ometa ili narušava sposobnost sudionika tržišta da namiruju transakcije); izmjene pravnih propisa i dr.

Viša sila je izvanredni vanjski događaj koji se nije mogao predvidjeti, spriječiti, otkloniti ili izbjeći. To može biti neki prirodni događaj kao npr. potres, udar groma, požar, klizanje tla i dr. ili društvene pojave, kao npr. ratovi, sabotaze, prekidi rada, zabrane uvoza, izvoza i sl. Višom silom smatra se i bilo koji događaj osim ovih posebno navedenih, koji izračun indeksa čini neispravnim odnosno nemogućim na tehničkoj osnovi ili na koji drugi način.

U izvanrednim situacijama postoji mogućnost prekida računanja indeksa, ponovnog pokretanja izračuna ili zaustavljanja izračuna indeksa za određeni trgovinski dan. Sukladno smjernicama sadržanim u internim aktima o upravljanju incidentima, Burza objavljuje (putem obavijesti klijentima, priopćenja za javnost, informacije putem internetskih stranica) posljednju službenu vrijednost indeksa i posljednji sastav indeksa na temelju kojeg korisnik indeksa može namiriti indeksni proizvod.

8 Postupanje s pogreškama u ulaznim podacima (BMR čl.27(2)(f))

Ako se utvrdi da se prilikom izračuna indeksa koriste pogrešni podaci, Burza će informaciju o poteškoćama u izračunavanju indeksa dostaviti sudionicima na tržištu putem svojih internetskih stranica.

Moguće vrste pogrešaka uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- propušteno ili pogrešnu informaciju o dividendi u slučaju indeksa ukupnog prinosa;
- propušteno ili pogrešno provedenu korporativnu akciju;
- pogrešku u izračunu indeksa zbog pogreške u kompjutorskom programu ili pogrešne interpretacije metodologije izračuna indeksa;
- pogrešan sastav indeksa koji je objavljen u najavi o reviziji indeksa;
- pogrešku prilikom revizije indeksa (pogrešni parametri izračuna).

Smjernice za ispravljanje podataka opisane su u dokumentu *Priručnik za indekse* koji je dostupan na internetskim stranicama Burze: <https://zse.hr/hr/indeksi-551/551>.

O svim ispravcima podataka raspravlja i odlučuje Odbor za indekse koji može donijeti odluku o prekidu izračuna indeksa kako bi se ispravila uočena pogreška. Nakon ispravljanja pogreške ponovno će se nastaviti izračun indeksa. Vrijednosti indeksa na kraju dana bit će ponovno izračunate ako Odbor za indekse utvrdi da je to potrebno.

Obavijest o načinu otklanjanja pogreške u izračunu indeksa vrši se putem internetskih stranica Burze.

9 Preispitivanje izjave o referentnoj vrijednosti (BMR čl.27(1))

Ovu Izjavu o referentnoj vrijednosti Burza će preispitati najmanje svake 2 (dvije) godine odnosno uvijek kada dođe do značajne promjene podataka navedenih u ovoj Izjavi, a naročito u slučaju:

- (a) promjene vrste referentne vrijednosti;
- (b) značajne promjene metodologije za određivanje referentne vrijednosti iz CROBEX obitelji referentne vrijednosti.

10 Dodatne informacije

Dodatne informacije o referentnim vrijednostima, uključujući metodologiju izračuna svake pojedine referentne vrijednosti, dostupne su na internetskim stranicama <https://zse.hr/hr/burzovni-indeksi/38> i <https://zse.hr/hr/indeksi-551/551>. Eventualna pitanja možete uputiti putem elektroničke pošte indices@zse.hr.